

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Primarji 2012

Il-Ħames Sena

L-ISTUDJI SOĊJALI

Il-Ħin: Siegħha u kwart

L-Isem: _____ Il-Klassi: _____

IT-TOTAL TAL-MARKI

AQRA SEWWA DAN LI ġEJ:

- Imla ismek u l-klassi.
- Qabel tikteb it-tweġiba, ara li tkun fhimt sewwa l-mistoqsija.
- Jekk ma tkunx taf tagħti xi tweġiba, ħalliha vojta u kompli l-oħrajn, imbagħad erġa' ippruvaha fl-aħħar.
- Jekk tieħu żball, ingassah pulit u erġa' ikteb.
- Meta tlesti, erġa' ara l-karta kollha mill-bidu biex tirranġa xi żbalji li jista' jkollok u timla dak li ġallejt barra.

1. Aqra dan id-djalogu.

Paul: Ara Tania, kif int?
Tania: Jiena tajba grazzi.
Paul: Illejla ġejja l-laqqha tad-drama?
Tania: Għadni lanqas naf, ngħidlek is-sew, ma tantx għandi aptit.
Paul: Imma jekk ma tiġix,

iżżommna lkoll lura. Tinsiex li l-play irridu nirreċtawha fi żmien ġimgħa oħra.
Tania: Issa nara insomma.

Wieġeb billi tikteb numru fil-kaxxi l-vojta.

(L-ewwel waħda mmarkata ‘O’ hija mogħtija bħala eżempju.)

0	Paul u Tania huma membri		li jattendi l-laqqħat kollha.
1	Il-membri għandhom		huwa importanti.
2	Kull membru ta' grupp huwa fid-dmir		għandhom jiddiskutu mhux jiġi għall-ġu.
3	Meta l-membri ma jaqblux bejniethom		għandha tkun ta' eżempju tajjeb għall-membri l-oħra.
4	Fi grupp ir-rwol ta' kulħadd	0	fi grupp tad-drama.
5	L-imġiba ta' kull membru		jobdu r-regoli tal-grupp.

(2 marki x 5 = 10 marki)

2. Aqra: Fir-ritratt tidher dar tal-anzjani. Fil-vaganzi tal-Milied Ms Abela, l-għalliema tal-ħames sena, ħadet lill-istudenti sa din id-dar bħala parti minn progett tal-Istudji Soċjali li qeqħid jagħmlu flimkien. L-istudenti hassew li din iż-żjara għallmithom ħafna.

Ikteb tagħlima li ġadu t-tfal minn din iż-żjara.

(3 marki)

3. Ikteb sentenza b'kull wieħed jew waħda minn dawn li ġejjin biex kif dawn jistgħu jgħinuna biex ikollna AMBJENT SOĊJALI aħjar.

1. IL-PULIZIJA:

2. IS-SAĆERDOT:

3. IL-WARDEN:

4. IL-KENNIES U TAL-INDAFA PUBBLIKA:

5. L-GħALLIEM/A:

(2 marki x 5 = 10 marki)

4. Aqta' sing taħt ir-risposti t-tajbin.

1. Fir-rapport tat-temp ikollna informazzjoni dwar (l-irħula Maltin, il-ħin li fih titla' x-xemx, il-muntanji, id-deżert).
2. Mod kif it-temp jaffettwalna ħajnejha huwa (fl-ilbies li nilbsu, liema gazzetta naqraw, kif naħsbuha, nużawx emails jew il-posta).
3. Meta tinzel ħafna xita f'daqqa (ikollna iktar elettriku, l-aħbarijiet idumu iktar, l-għelieqi jinfaqgħu bl-ilma, ikollna l-bnazzi).
4. Temperatura ta' 10 gradi Celsius hija temperatura (tas-sajf, tal-ħarifa, tax-xitwa, għolja).
5. Malta għandha klima Mediterranean. Dan ifisser li (ix-xita tagħmel l-iktar fix-xitwa, fis-sajf tinzel il-borra, fir-rebbiegħha jkollna s-silġ, fix-xitwa l-baħar isir silġ).

(marka 1 x 5 = 5 marki)

5. Wieġeb billi tikteb VERU jew FALZ fil-kaxxi l-vojta.

	VERU / FALZ
1	Fil-Gżejjer Maltin għandna deżert wieħed biss, dak Tal-Āħrax.
2	Fid-deżert kiesaħ tagħmel ħafna shana wkoll minbarra l-bard.
3	Fid-deżert l-ambjent huwa wieħed aħrax immens.
4	Insibu xi nies jgħixu fid-deżert, imma dawn huma ftit ħafna.
5	Il-ġemel huwa annimal li jgħaddi ġimġha sħiħa mingħajr ma jkollu bżonn jiekol, allura jista' jgħinna naqsmu d-deżert.
6	Il-pjanti u s-siġar huma rari ħafna biex issibhom fid-deżert klief għal xi ftit kaktus.
7	Fid-deżert shun issib ħafna ramel u xi serp velenuż.
8	L-Eskimiżi huma poplu li mdorrijin jgħixu f'deżert kiesaħ.
9	Deżert kiesaħ magħruf ħafna huwa dak tas-Sahara fl-Afrika.
10	F'deżert kiesaħ it-temperatura tkun baxxa ħafna u jagħmel ħafna ksieħ.

(marka 1 x 10 = 10 marki)

6. Aqra, imbagħad wieġeb.

Aħbar A: *Maltempata fuq Malta* (mill-aħbarijiet u nhar il-21 ta' Frar, 2009)

“..... Maltempata qalila ħakmet il-Gżejjer Maltin ilbieraħ waranofsinhar. F’siegħa bejn is-2.00pm u t-3.00pm niżlu madwar 50 millimetru xita. Il-Protezzjoni Ċivili avżaw lin-nies biex jevitaw postijiet fil-baxx bħal Birkirkara u l-Imsida.....”

Semmi żewġ īxsarat illi taħseb li saru bil-maltempata msemmija:

1. Ħxsara A:

(2 marki)

2. Ħxsara B:

(2 marki)

Aħbar B: *Terremot fil-Ġappu* (Marzu 2011)

“..... Il-Ġappu ilbieraħ iddikjara stat ta’ emerġenza wara li terremot qawwi fil-baħar irriżulta f’tsunami enorġi; ftit wara, il-pajjiż intlaqat ukoll minn terremot qawwi li ġallu ħerba sħiħa”

Semmi żewġ īxsarat illi taħseb li saru bit-terremot imsemmi:

3. Ħxsara C:

(2 marki)

4. Ħxsara D:

(2 marki)

(Total = 8 marki)

7. Wiegeb.

1. X'tissejjaħ it-tip ta' dgħajsa li qed tara fl-istampa?

_____ (2)

2. Min juža l-iktar din id-dgħajsa?

_____ (2)

3. Kif jaqilgħu x'jeklu s-sidien ta' din id-dgħajsa?

_____ (2)

4. Semmi raħal f'Malta jew f'Għawdex fejn tista' tara ħafna minn dawn it-tip ta' dgħajjes: _____ (2)

5. Għaliex taħseb li l-ħajja tas-sid ta' din id-dgħajsa hija iebsa ħafna?

_____ (2)

6. Għaliex taħseb li bix-xogħol tiegħi, is-sid ta' din id-dgħajsa mhux biss jaqla' x'jekol hu, imma wkoll jgħin lil ħafna nies oħra?

_____ (2)

(Total = 12-il marka)

8. Aqra: Fl-istampa jidher it-Torri ta' San Luċjan.

Issa wieġeb il-mistoqsijiet.

1. Hdejn liema raħal Malti jinsab dan it-torri?

_____ (2)

2. X'attività specjal i ssir ġo dan it-torri?

_____ (2)

3. Għaliex taħseb li din l-attività hija ta' ġid għalina lkoll?

_____ (3)

(Total = 7 marki)

9. Wiegeb.

1. Ghaliex it-turisti jħobbu jiġu Malta? (Semmi żewġ raġunijiet)
- (a) Raġuni A:

(2)

- (b) Raġuni B:

(2)

2. Agħti l-isem ta' čentru turistiku f'Malta jew f'Għawdex:

(2)

3. Semmi mod kif aħna t-tfal nistgħu ngħinu biex aktar turisti jitħajru jiġu Malta.

(2)

4. Għid għaliex aħna jaqblilna meta jiġu iktar turisti Malta.

(2)

(Total = 10 marki)

10. Wiegeb billi taqta' sing taħt ir-risposti t-tajbin.

- Palazzo Falson, Palazzo De Vilhena u t-Torri tal-Istandard, it-tlieta jinsabu (fiċ-Ċittadella, fl-Imdina, fil-Birgu).
- Il-Kastell Sant'Anġlu jinsab fil-ponta (tal-Imdina, taċ-Ċittadella, tal-Birgu).
- Il-Katidral iddedikat lil Santa Marija jinsab (fl-Imdina, fiċ-Ċittadella, fil-Birgu).
- Iċ-Ċittadella tinsab (f'nofs Malta, f'Għawdex, qrib il-bajja tal-Ğnejna).
- L-Imdina nbniet (qrib il-baħar, fuq għolja, ġo wied).
- Fil-bliet qodma kollha taċ-Ċittadella, l-Imdina u l-Birgu nsibu (baħar fil-qrib, Katidral, toroq dojqq).
- Il-bliet qodma taċ-Ċittadella, l-Imdina u l-Birgu huma kollha (qrib il-baħar, mibnija fuq għolja, mdawrin bis-swar).
- Fl-antik, il-belt kapitali ta' Malta kienet (iċ-Ċittadella, l-Imdina, il-Mellieħha).
- Il-Kavallieri ta' San Ģwann, għall-ewwel li ġew Malta, għamlu (l-Imdina, ċ-Ċittadella, l-Birgu) bħala l-belt kapitali tagħhom.

(marka 1 x 9 = 9 marki)

11. Wiegeb.

1. Ghaliex iċ-Ċittadella nbni fuq għolja u 'l bogħod mill-baħar?

(2)

2. Ghaliex fl-antik il-Birgu kien importanti ħafna għall-kummerċ?

(2)

3. Semmi xi ħaġa fl-Imdina jew fiċ-Ċittadella, li fl-antik u llum baqgħet l-istess, jiġifieri ma nbidlitx. _____ (2)

(2 marki x 3 = 6 marki)

12. Żmien il-Fewdaliżmu u l-Irvell kontra Monroy.

Aqra, imbagħad wieġeb il-mistoqsijiet:

L-istampa turina l-Kastell qadim ta' Sant'Anglu. Il-Maltin irvellaw kontra t-tmexxija kiefra ta' Monroy u qaflu lill-mara ta' Monroy hawnhekk.

1. Ghaliex il-Maltin irvellaw kontra Monroy?

(2)

2. X'kellu jagħmel Monroy meta l-Maltin irvellaw kontrih?

(2)

3. Il-ġrajja ta' Monroy turina li: (immarka t-tajba bis-sinjal ✓)

- meta Malta kienet maħkuma mis-sidien barranin, morna tajjeb _____
- il-Maltin minn dejjem xtaqu li jkollhom id-drittijiet tagħhom _____
- is-sidien barranin kienu jiddefenduna meta jattakkana l-għadu _____ (2)

4. Irrakkonta fi kliemek kif spiċċat il-ġrajja ta' Monroy.

(4)

(Total = 10 marki)

TMIEM IL-KARTA